

Høringsinnspill til Nasjonal Helse- og samhandlingsplan

Hematologialliansen (Alliansen) takker for muligheten til å gi høringsinnspill til Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Alliansen består av fem farmasøytiske selskaper, som sammen arbeider for å bedre rammevilkårene for hematologifeltet gjennom dialog og deltagelse i offentlige prosesser.

Hematologialliansens innspill

- Det bør opprettes flere nasjonale høyspesialiserte sentre med ansvar for å diagnostisere og iverksette behandling.
- Det bør iverksettes en strategisk satsning på å opprette flere kliniske studier etter modell fra Oslo myelomatosesenter.

Bakgrunn

Blodkreft er en gruppe sykdommer som rammer ulike typer blodceller. Blodkreft fører til ukontrollert vekst av én type blodceller. Dette gjør at blodet ikke kan utføre sine normale funksjoner, som å bekjempe infeksjoner eller å forhindre alvorlige blødninger, og de fleste blodkrefttypene er å regne som uhelbredelige alvorlige sykdommer. Medikamentell behandling har en mer sentral plass i behandlingen sammenlignet med andre kreftformer hvor transplantasjon og kirurgi har en naturlig rolle.

Blodkreftområdet leder an i utviklingen av persontilpasset medisin, og det har kommet og vil komme stadig mer avanserte terapier. De nye behandlingene vil stille store krav til utviklingen av helsetjenesten i årene som kommer, og det vil være viktig at man sikrer gode nasjonale løsninger som bidrar til god samhandling mellom regionene, kompetansemiljøer i verdensklasse, og finansieringsordninger som sikrer hurtig tilgang til behandling uavhengig av geografisk tilhørighet.

Høy kompetanse og god samhandling

Behandlingen av pasienter med blodkreft er høyspesialisert og feltet er i stadig endring. I dag ser vi tegn på, gjennom tall fra Kreftregisteret¹ og undersøkelser gjort av Blodkreftforeningen, viser at kvaliteten i tilbudet til pasienter og overlevelsen varierer ut ifra geografisk tilhørighet.

---

¹ <https://www.kreftregisteret.no/globalassets/publikasjoner-og-rapporter/arsrapporter/publisert-2022/arsrapport-2021-nasjonalt-kvalitetsregister-for-lymfoide-maligniteter.pdf>

Hematologialliansen mener det er behov for en spissing av dette feltet, hvor man bygger nasjonale kompetansemiljøer med ansvar for diagnostisering og iverksettelse av behandling. Det lokale sykehus, med bistand fra kompetansesentret, kan deretter behandle fram til det er behov for ny utredning. En slik innretning vil balansere to hensyn og gi høy og lik kvalitet i diagnostikk og valg av behandlingsløp, samtidig som pasienten får muligheten til å gjennomføre mesteparten av behandlingen i sin hjemstedsregion.

Kompetansemiljøer i verdensklasse

Det ble i *Handlingsplanen for kliniske studier* etablert mål om å sikre at kliniske studier blir en integrert del av behandlingen av norske pasienter. Oslo myelomatosesenter (OMS) er et av de miljøene som har klart å innfri på denne ambisjonen. Senteret har siden de ble opprettet i 2015 blitt utviklet fra å ha tilsatt én lege i 30% stilling til å i dag å ha over 30 personer som jobber fulltid med studier i dag. OMS har vært med i en rekke større internasjonale studier, og regnes for å være Nordens største senter for kliniske studier på myelomatose.

Resultatet er at norske myelomatosepasienter får mulighet til å delta i studier med den nyeste behandling. Det bygges klinisk kompetanse i verdensklasse, som overføres til andre klinikker rundt om i hele landet. Videre er dette industrifinansierte studier, hvor leverandør betaler for behandling og personalkostnader, slik at sentrets drift i sin helhet dekkes av studieaktiviteten.

Hematologialliansen mener det må jobbes strategisk med hvordan man kan opprette flere sentre etter modell fra OMS. Dette vil imøtekomme de politiske ambisjonene knyttet til kliniske studier, gi norske pasienter tilgang på innovative behandlinger og gi helsetjenesten muligheten til å bygge unik og verdensledende kompetanse på flere viktige områder.

Avslutning

Hematologialliansen takker for muligheten til å komme med innspill til Helse- og samhandlingsplan, og ønsker departementet lykke til i det videre arbeidet,

Om det skulle være behov for ytterligere utdyping av momentene ovenfor bidrar Hematologialliansen gjerne med ytterligere innspill eller dialog.